

จิตสำนึกคงยังไม่พอ : ทำไมผู้ผลิตสินค้าต้องร่วมรับผิดชอบในการแก้ปัญหาขยะพลาสติก

Petch Manopawitr (<https://www.the101.world/author/petch/>) | Dec 30, 2019

Social Issues, Sustainability (<https://www.the101.world/category/social-issues/sustainability/>)

เพชร มโนปวิตร เรื่อง

ภาพมิล หล่อตระกูล ภาพประกอบ

เริ่มต้น 1 มกราคม 2563 ที่จะถึงนี้ร้านค้าปลีกหลายแห่ง รวมทั้งร้านสะดวกซื้อที่มีสาขานับหมื่นแห่งทั่วประเทศอย่าง 7-Eleven จะเลิกแจกถุงพลาสติกให้กับลูกค้าตามโรดแมปการแก้ปัญหาวิกฤตขยะพลาสติกแห่งชาติ นับเป็นก้าวสำคัญในการแก้ปัญหาขยะพลาสติกที่ได้รับความสนใจอย่างมากทั้งในระดับประเทศและระดับ โลกตลอดสองปีที่ผ่านมา

เราเห็นความตื่นตัวมากขึ้นในฝั่งผู้บริโภค เริ่มเห็นมาตรการแก้ปัญหาจากรัฐบาล แต่เอาเข้าจริงๆ ยังไม่เห็นการเปลี่ยนแปลงในฝั่งผู้ผลิตเท่าไร นอกจากการทำ CSR ธรรมชาติให้ผู้บริโภคมีจิตสำนึก ทั้งขยะที่ถูกที่รู้จักแยกขยะ หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการใช้พลาสติกแบบใช้แล้วทิ้ง การแก้ปัญหายังยั่งยืนในระยะต่อไปภาครัฐต้องกำหนดมาตรการให้ผู้ผลิตสินค้าร่วมรับผิดชอบกับปัญหาที่เกิดขึ้นมากกว่านี้

พลาสติกถือกำเนิดขึ้นมาบนโลกนี้ราวๆ 70 ปีที่แล้ว และในแต่ละปี ปริมาณการผลิตก็เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องมาโดยตลอด กว่าครึ่งหนึ่งของพลาสติกที่เคยผลิตออกมาแล้วทั้งหมดกว่า 9 พันล้านตันเกิดขึ้นในช่วงไม่ถึง 20 ปีมานี้เอง ตอนนี้เรามีตัวเลขการผลิตพลาสติกออกมาใช้กันมากถึงปีละกว่า 450 ล้านตัน ในจำนวนนี้กว่า 1 ใน 3 เป็นบรรจุภัณฑ์แบบใช้แล้วทิ้งที่มีอายุการใช้งานไม่กี่นาทีหรือโดยเฉลี่ยไม่เกิน 1 เดือน

ปัญหาสำคัญที่ทุกคนลืมนึกคือ พลาสติกไม่ย่อยสลาย เมื่อมีการผลิตพลาสติกออกมามหาศาล จึงไม่น่าแปลกใจที่ขยะพลาสติกกลายเป็นวิกฤตสิ่งแวดล้อมที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของโลกยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะผลกระทบเชิงประจักษ์ที่ทำให้สัตว์ทะเลหายากอย่างเต่าทะเลและวาฬล้มตายรายวันจากการหลงกินขยะพลาสติกเป็นอาหาร ไม่นับพลาสติกที่สะสมอยู่ในสิ่งแวดล้อมทุกหนแห่งตั้งแต่ยอดเขาที่สูงที่สุดไปจนถึงก้นมหาสมุทร หรือแม้แต่ในอากาศ และปนเปื้อนอยู่ในห่วงโซ่อาหาร และย้อนกลับสู่มนุษย์ ตอนนี้มีข้อมูลว่ามนุษย์ได้รับพลาสติกเข้าสู่ร่างกายโดยเฉลี่ยประมาณบัตรเครดิตหนึ่ง ใบทุกๆ สัปดาห์จากอาหารที่เรากิน น้ำที่เราดื่ม และอากาศที่เราหายใจ

แม้ผู้บริโภคจะเริ่มมีความตื่นตัวมากขึ้น แต่ปริมาณการผลิตยังไม่มีทีท่าว่าจะลดลงแม้แต่น้อย เชื่อไหมว่าที่ผ่านมาเราใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลทั้งโลกถึง 8% ในกระบวนการผลิตพลาสติก และคาดว่าจะใช้เพิ่มขึ้นถึง 20% ภายในปี 2050 มีการคำนวณว่าการผลิตพลาสติกอีก 30 ปีข้างหน้าจะทำให้เกิดก๊าซเรือนกระจกมากถึง 56 กิกะตัน (5.6 หมื่นล้านตัน) หรือราว 10-13% ของปริมาณคาร์บอนไดออกไซด์ที่เราจะปล่อยขึ้นสู่ชั้นบรรยากาศได้ (carbon budget) การใช้พลาสติกอย่างไม่คุ้มค่าคือการสนับสนุนการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลอย่างสิ้นเปลือง ซึ่งเป็นการเร่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศทั่วโลก ปัญหาขยะพลาสติกจึงเกี่ยวข้องโดยตรงกับวิกฤตโลกร้อนในปัจจุบัน และที่น่าแปลกใจคือหลักการผู้สร้างมลภาวะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการจ่ายค่าจัดการ (polluter pays principle) กลับไม่ได้ถูกนำมาใช้ในกรณีของพลาสติก

ในปี 2019 โคลาโคล่าบริษัทเดียวใช้ขวดพลาสติกมากถึง 8.8 หมื่นล้านขวด หรือใช้พลาสติกในบรรจุภัณฑ์ทั้งหมดราว 3 ล้านตัน จึงไม่น่าแปลกใจว่าปีนี้ โคลาโคล่า ได้รับการขนานนามให้เป็นผู้สร้างขยะพลาสติกรายใหญ่ที่สุดของโลกเป็นปีที่สองติดต่อกัน อันเป็นผลจากการเก็บขยะตามชายหาดโดยอาสาสมัครกว่า 7 หมื่นคนของเครือข่าย Break Free from Plastic ใน 51 ประเทศทั่วโลก ในวันที่ 21 กันยายน หรือวันทำความสะอาดโลก (World Clean Up Day) ที่ผ่านมา ซึ่งสามารถรวบรวมขยะได้เป็นถุงพลาสติก 59,000 ใบ ขงพลาสติกต่างๆ 53,000 ชิ้น และขวดพลาสติก 29,000 ขวด เกือบครึ่ง (43%) ของขยะที่มีการเก็บได้สามารถระบุที่มาและชื่อผู้ผลิตได้อย่างชัดเจน จึงมีการรวบรวมเป็นผลตรวจสอบแบรนด์จากขยะพลาสติก หรือที่เรียกว่า Brand Audit ผลปรากฏว่ามีขยะจากบริษัท โคลาโคล่า มากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง ตามมาด้วยเนสท์เล่ อันดับสอง และ เป๊ปซี่โค อันดับสาม ในสหรัฐอเมริกา เนสท์เล่ นำมาเป็นอันดับหนึ่ง ตามมาด้วย โซโลคัพ และอันดับสามคือสตาร์บัคส์

ในส่วนของประเทศไทยเอง กรีนพีซ ประเทศไทย ได้เปิดเผยผลจากจำนวนขยะที่สามารถระบุที่มาได้ 5 อันดับแรก ได้แก่

1. เครือเจริญโภคภัณฑ์ (CP, 7-Eleven)
2. โอเอสสกา (เครื่องดื่ม, ผลิตภัณฑ์ความงาม, ลูกอม)
3. กลุ่มธุรกิจ TCP (เครื่องดื่ม, ขนมขบเคี้ยว)
4. เสริมสุข (เครื่องดื่มและน้ำดื่ม)
5. สิงห์คอร์เปอเรชั่น (เครื่องดื่มและน้ำดื่ม)

แน่นอนว่าไม่มีบริษัทไหนอยากได้ชื่อว่าเป็นตัวการสร้างขยะออกสู่สิ่งแวดล้อมมากที่สุด ซึ่งหลายคนโทษว่าก็เป็นเพราะพฤติกรรมการใช้ของผู้บริโภค และระบบจัดการขยะของภาครัฐที่ไม่มีประสิทธิภาพเอง จะโทษบริษัทได้อย่างไร ความจริงก็คือ บริษัทต่างๆ คือต้นทางหลักในการนำบรรจุภัณฑ์พลาสติกแบบใช้แล้วทิ้งเหล่านี้มาใช้ บริษัทยังมีขนาดใหญ่ก็ยิ่งใช้มาก จึงไม่แปลกที่บริษัทขนาดใหญ่ย่อมมีโอกาสตกเป็นจำเลยได้ไม่ยาก

Brand Audit จากการเก็บขยะช่วยสะท้อนถึงปัญหาว่าพลาสติกจากผู้ผลิตรายไหนรั่วไหลออกสู่สิ่งแวดล้อมมากที่สุด หรือเรียกง่ายๆ ว่าเป็น ‘ผู้สนับสนุนหลักอย่างเป็นทางการในการสร้างมลภาวะและขยะทะเล’

อย่างที่ผู้ทำการรวบรวมข้อมูลได้ออกตัวว่า การจัดอันดับครั้งนี้ไม่ใช่การกล่าวโทษหรือตอกย้ำว่าแบรนด์ผู้ผลิตเป็นผู้ร้าย แต่นี่คือจุดเริ่มต้นที่บริษัทจะร่วมกับผู้บริโภค ในการแก้ปัญหาได้อย่างตรงจุด คือพยายามลดขยะพลาสติกที่มีโอกาสรั่วไหลออกสู่สิ่งแวดล้อมได้ง่ายให้มากที่สุด

สิ่งสำคัญที่บริษัทชั้นนำจำเป็นต้องนำมาใช้ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์และร่วมแก้ปัญหาขยะที่เกิดจากสินค้าของตัวเองคือ หลักการขยายความรับผิดชอบของผู้ผลิต (Extended Producer Responsibility – EPR) ซึ่ง โทมัส ลินด์ควิสต์ (Thomas Lindhqvist) แห่งมหาวิทยาลัยลุนด์ ประเทศสวีเดนเป็นคนเสนอแนวคิดนี้ครั้งแรกในรายงานต่อกระทรวงสิ่งแวดล้อมของสวีเดนเมื่อปี 1990 โดยสรุปก็คือหลักการที่ทำให้ผู้ผลิตต้องมีความรับผิดชอบ ในการจัดการสินค้าของตัวเองหลังสินค้านั้นๆ หมดอายุการใช้งานแล้ว เพื่อแก้ปัญหาการจัดการของเสียและการนำวัสดุที่ยังใช้ได้กลับมารีไซเคิล โดยเขาหวังว่าหากนำหลักการดังกล่าวมากำหนดเป็นนโยบาย ผู้ผลิตจะต้องคิดให้มากขึ้นในการออกแบบผลิตภัณฑ์เพราะต้องร่วมรับผิดชอบจัดการในภายหลัง

ต่อมาเขาได้พยายามให้คำจำกัดความของ EPR อย่างเป็นทางการว่า “หลักการขยายความรับผิดชอบของผู้ผลิต (EPR) เป็นยุทธศาสตร์ในการปกป้องสิ่งแวดล้อมเพื่อลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมโดยรวมที่เกิดขึ้นจากผลิตภัณฑ์ โดยทำให้ผู้ผลิตสินค้าต้องรับผิดชอบตลอดวงจรชีวิตของสินค้านั้นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรับคืน การรีไซเคิล และการกำจัดซากผลิตภัณฑ์ หลักการ EPR สามารถนำไปใช้ได้ผ่านเครื่องมือทางการบริหาร เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ หรือเครื่องมือทางสารสนเทศ แล้วแต่ความเหมาะสม”

EPR ถูกนำมาใช้เป็นนโยบายครั้งแรกในประเทศเยอรมนีเมื่อปี 1992 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ว่าด้วยการจัดการขยะประเภทบรรจุภัณฑ์ ก่อนจะขยายไปหลายประเทศในสแกนดิเนเวียและยุโรป การศึกษาเมื่อเร็วๆ นี้พบว่าปัจจุบันมีนโยบายที่นำหลักการ EPR ไปใช้ถึงเกือบ 400 ฉบับ โดย 3 ใน 4 เกิดขึ้นเกิดขึ้นในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา ส่วนใหญ่หลักการ EPR จะถูกนำมาใช้ก็เมื่อมีการออกกฎหมายรองรับเพื่อบังคับให้ผู้ผลิตต้องปฏิบัติตาม โดยราวหนึ่งในสามเป็นอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ขนาดเล็ก รองลงมาคือบรรจุภัณฑ์ (17%) ยางรถยนต์ (17%) รถยนต์และแบตเตอรี่ (12%) และอื่นๆ อาทิ พุกที่นอน พรหม ซึ่งล้วนเป็นเฟอร์นิเจอร์ที่ยากต่อการกำจัด

รูปแบบที่พบบ่อยที่สุดหรือเกือบ 3 ใน 4 ของ EPR ก็คือการรับคืน (Take back) หลังหมดอายุการใช้งาน เช่น อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ยางรถยนต์ พุกที่นอน ส่วนที่เหลือคือระบบการจ่ายค่ากำจัดล่วงหน้า (Advance disposal fees – ADF) และการเก็บค้ำมัดจำ (deposit/refund) โดยเฉพาะสำหรับบรรจุภัณฑ์ทั่วไป ส่วนใหญ่จะมีการจัดเก็บโดยองค์กรที่จัดตั้งขึ้นมาเป็นการเฉพาะ

แม้ EPR จะมีรายละเอียดค่อนข้างเยอะ และยังมีจุดอ่อนอยู่บ้าง โดยเฉพาะปัญหาการรับคืนมากำจัดด้วยวิธีเผา ซึ่งเป็นวิธีที่ถูกที่สุดสำหรับผู้ผลิต แต่อาจไม่ได้มีประสิทธิภาพที่สุด เมื่อเทียบกับการรีไซเคิล หรือแยกวัสดุที่ยังใช้ได้กลับมาใช้ใหม่แบบอื่นๆ ยังไม่นับผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากเตาเผาขยะ อย่างไรก็ตามในภาพรวมระบบ EPR ทำให้ขยะถูกนำมาจัดการอย่างถูกต้องมากขึ้น ในยุโรปซึ่งมีการนำ EPR มาใช้อย่างแพร่หลายมีตัวเลขว่าขยะจากบรรจุภัณฑ์ราว 65% และขยะอิเล็กทรอนิกส์ 35% ถูกนำมารีไซเคิลอย่างถูกวิธี ซึ่งนับว่าเป็นสัดส่วนที่สูงมากเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยทั่วโลก

หนึ่งในตัวอย่างที่ชัดเจนที่สุดของ EPR ที่มีประสิทธิภาพมากๆ ก็คือระบบการคิดค้ำมัดจำ ลงนิกถึงระบบมัดจำขวดสมัย 30-40 ปีที่แล้ว จะซื้อ โค้กสักขวดก็ต้องจ่ายมัดจำ สมัยก่อนเป็นขวดแก้วกินเสร็จก็ต้องรวบรวมเอาขวดมาคืนเพื่อจะได้เงินมัดจำ วิธีนี้ทำให้ผู้ผลิตสามารถนำบรรจุภัณฑ์ที่รีไซเคิลแล้วกลับเข้าสู่ระบบได้เกือบร้อยเปอร์เซ็นต์

หลักการดังกล่าวยังคงใช้ได้ผลเกือบทุกที่ แม้จะเปลี่ยนมาเป็นขวดพลาสติกแล้วก็ตาม ในเยอรมนีที่มีระบบคิดค้ำมัดจำขวดมีอัตราการรีไซเคิลขวดพลาสติกอยู่ที่ 99% เทียบกับอังกฤษที่ยังไม่มีกฎหมายมีอัตราการรีไซเคิลขวดพลาสติกอยู่ที่ 43% ในสหรัฐอเมริกา รัฐที่มีกฎหมายบังคับให้คิดค้ำมัดจำขวด (Bottle Bill) มีอัตราการรีไซเคิลขวดสูงถึง 60-90% ในขณะที่รัฐที่ไม่มีค้ำมัดจำขวดมีอัตราการรีไซเคิลเฉลี่ยเพียง 24% รัฐที่มีกฎหมายค้ำมัดจำขวดยังสามารถประหยัดค่าเก็บและจัดการขยะมูลฝอยได้ปีละหลายร้อยล้านบาท แต่เชื่อไหมว่ามีเพียง 10 รัฐเท่านั้นที่มีกฎหมาย Bottle Bill โดยฮาวายเป็นรัฐสุดท้ายที่ผ่านกฎหมายนี้สำเร็จเมื่อ 17 ปีที่แล้ว เหตุผลสำคัญก็เพราะถูกลบบื้ออย่างหนักจากอุตสาหกรรมเครื่องดื่ม โดยเฉพาะบริษัท โคลา โคล่า ผู้ได้ชื่อว่าสร้างขยะพลาสติกรายใหญ่ที่สุดในโลก ใน 41 รัฐที่ไม่มีกฎหมายค้ำมัดจำขวด บริษัทเครื่องดื่มไม่ต้องรับผิดชอบต่ออะไรเลยหลังจากที่ขายสินค้าตัวเองไปแล้ว

EPR เป็นแนวคิดที่ทำให้ผู้ผลิตต้องคำนึงถึงต้นทุนทางสิ่งแวดล้อมตลอดวงจรชีวิตของสินค้า หมายความว่า ความรับผิดชอบไม่ได้จบแค่การขายสินค้าเท่านั้น แต่ต้องคิดด้วยว่าเมื่อใช้เสร็จแล้วจะมีทางนำสินค้ากลับมาจัดการได้อย่างไร ความรับผิดชอบของผู้ผลิตที่ต้องเพิ่มขึ้นนี้เองที่ทำให้บริษัทต่างๆ พากันหลีกเลี่ยง ยกเว้นเสียแต่จะถูกบังคับด้วยกฎหมาย เช่น กรณีตัวอย่างกฎหมายค้ำมัดจำขวดในสหรัฐอเมริกา มีเพียงส่วนน้อยที่ทำโดยสมัครใจ

ถึงเวลาแล้วที่บริษัทผู้ผลิตสินค้าต่างๆ ต้องมีส่วนช่วยแก้ปัญหาขยะพลาสติกอย่างจริงจังกว่านี้ โดยนำหลักการ EPR ไปใช้ในการออกแบบและจัดการผลิตภัณฑ์ตลอดวงจรชีวิต ไม่ใช่เพียงทำกิจกรรม CSR ฟอกเขียวไปเรื่อยๆ และโยนภาระกลับมาให้ผู้บริโภค เพราะจิตสำนึกเพียงอย่างเดียวไม่มีทางแก้วิกฤตขยะพลาสติกที่กำลังเกิดขึ้นได้

ลองคิดว่า หากผู้ผลิตและร้านค้าปลีกแจกพลาสติกแบบ ใช้แล้วทิ้งฟรีๆ ไม่ว่าจะถุงพลาสติก หลอด ข้อนล่อม ของเครื่องปรุง โฟม แล้วหันไปใช้วัสดุทางเลือก หรืออำนวยความสะดวกให้ผู้บริโภคหันมาพกพาอุปกรณ์ส่วนตัว จะช่วยลดขยะที่ไม่จำเป็นไปได้มากขนาดไหน

ลองคิดว่า หากผู้ผลิตมีการคิดค้ำมัดจำบรรจุภัณฑ์ทุกประเภท เหมือนกับที่ครั้งหนึ่งเราต้องจ่ายค้ำมัดจำขวดแก้ว ทำให้เราต้องนำขวดไปคืนที่ร้านทุกครั้งเพื่อจะได้ค้ำมัดจำคืน พลาสติกจำนวนมากจะถูกนำเข้าสู่ระบบรีไซเคิลแทนที่จะกลายเป็นขยะที่บ่อนึงกลบหรือหลุดรอดลงสู่แม่น้ำลำคลอง ออกสู่ทะเลและมหาสมุทร

ลองคิดว่า หากผู้ผลิต เลือกปรับเปลี่ยนบรรจุภัณฑ์เป็นแบบที่สามารถนำมาใช้ใหม่ได้ (reuse) และส่งเสริมให้ผู้บริโภคหันมาซื้อสินค้าแบบเติม (refill) เลือกวัสดุที่สามารถนำกลับมาแปรรูป (recycle) ได้ 100% จะช่วยลดการสร้างขยะได้ขนาดไหน

ถึงเวลาแล้วที่บริษัทผู้ผลิตสินค้าซึ่งเป็นต้นทางของปัญหามลภาวะและพลาสติกทั้งมวล ต้องลุกขึ้นมาปรับเปลี่ยนความสัมพันธ์กับพลาสติกเช่นกัน เปลี่ยนจากความสัมพันธ์ชั่วคราว ใช้แล้วทิ้ง ([https://www.facebook.com/hashtag/%E0%B9%83%E0%B8%8A%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B8%A2%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%87%E0%B8%A3%E0%B8%B9%E0%B9%89%E0%B8%84%E0%B8%B8%E0%B8%93%E0%B8%84%E0%B9%88%E0%B8%B2?source=feed_text&epa=HASHTAG&__xts__%5Bo%5D=68.ARAla6Yo79DaRTAOY8mudt2XNVok1wLJ2ImlnvQ79Kf9p44fm705kzreikNdEWP4wlhiVSJ_MZRFu7xNPtMMENgzOv-m9nv26xpKLQ4BN_GmPdGjLMRts2KuIJghNdz6VjUIHdBs8c_tieQKQ8wVDuIegxf4IzKok6qWbRb2CuAXLQejsqSK2LM_ok5SpAUX1WDoNdu8DXFZjqE63Jj8KVtxGpuUo_gJJ01cROKSjytJTNPglGWqK5U_jQl1rJiKgghAVThUkhxQurLKJjrFQpg_4xey8NWq9zb-qGIZMODRfL3w4ezHPohw14kHt8yAsBPXHeFoMl_y7FxEvGuNlMjoaowQ&__tn__=%2ANK-R](https://www.facebook.com/hashtag/%E0%B9%83%E0%B8%8A%E0%B9%89%E0%B9%81%E0%B8%A5%E0%B9%89%E0%B8%A7%E0%B8%97%E0%B8%B4%E0%B9%89%E0%B8%87?source=feed_text&epa=HASHTAG&__xts__%5Bo%5D=68.ARAla6Yo79DaRTAOY8mudt2XNVok1wLJ2ImlnvQ79Kf9p44fm705kzreikNdEWP4wlhiVSJ_MZRFu7xNPtMMENgzOv-m9nv26xpKLQ4BN_GmPdGjLMRts2KuIJghNdz6VjUIHdBs8c_tieQKQ8wVDuIegxf4IzKok6qWbRb2CuAXLQejsqSK2LM_ok5SpAUX1WDoNdu8DXFZjqE63Jj8KVtxGpuUo_gJJ01cROKSjytJTNPglGWqK5U_jQl1rJiKgghAVThUkhxQurLKJjrFQpg_4xey8NWq9zb-qGIZMODRfL3w4ezHPohw14kHt8yAsBPXHeFoMl_y7FxEvGuNlMjoaowQ&__tn__=%2ANK-R)) มาเป็นความสัมพันธ์จริงจัง ใช้แล้วใช้อีก ใช้อย่างรู้คุณค่า (https://www.facebook.com/hashtag/%E0%B9%83%E0%B8%8A%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B8%A2%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%87%E0%B8%A3%E0%B8%B9%E0%B9%89%E0%B8%84%E0%B8%B8%E0%B8%93%E0%B8%84%E0%B9%88%E0%B8%B2?source=feed_text&epa=HASHTAG&__xts__%5Bo%5D=68.ARAla6Yo79DaRTAOY8mudt2XNVok1wLJ2ImlnvQ79Kf9p44fm705kzreikNdEWP4wlhiVSJ_MZRFu7xNPtMMENgzOv-m9nv26xpKLQ4BN_GmPdGjLMRts2KuIJghNdz6VjUIHdBs8c_tieQKQ8wVDuIegxf4IzKok6qWbRb2CuAXLQejsqSK2LM_ok5SpAUX1WDoNdu8DXFZjqE63Jj8KVtxGpuUo_gJJ01cROKSjytJTNPglGWqK5U_jQl1rJiKgghAVThUkhxQurLKJjrFQpg_4xey8NWq9zb-qGIZMODRfL3w4ezHPohw14kHt8yAsBPXHeFoMl_y7FxEvGuNlMjoaowQ&__tn__=%2ANK-R) ใช้แล้วต้องเก็บมารีไซเคิล ถ้าผลิตสินค้าแบบไหนออกมาก็ต้องมีระบบรองรับเพื่อจัดการขยะที่เกิดขึ้นด้วย เช่น ขวดพลาสติก ขวด PET แบบสีๆ ฉลาก PVC แก้วน้ำพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง หลอดน้ำแข็งหวานเย็น ไฟแช็คพลาสติก แปรงสีฟันพลาสติก รองเท้าแตะ ฯลฯ ถ้าไม่สามารถจัดเก็บ รวบรวมได้ ก็ไม่ควรผลิตขึ้นมตั้งแต่แรก หรือพิจารณาวัสดุอื่นที่มีความคุ้มค่ามากกว่า

ถ้าบ้านไฟไหม้ เราต้องดับไฟก่อน ถ้าน้ำจากก๊อกไหลท่วมบ้าน เราก็ต้องปิดก๊อกก่อน การแก้ปัญหาสถานะโลกร้อน เราไม่มีทางอื่นนอกจากลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้เป็นศูนย์ เปลี่ยนผ่านสู่พลังงานหมุนเวียน การแก้ปัญหาขยะพลาสติกก็เช่นกัน

เราต้องตั้งเป้าลดปริมาณการผลิตพลาสติกลงอย่างมาก เลิกใช้พลาสติกแบบใช้แล้วทิ้งที่ไม่จำเป็น เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการขยะ และมุ่งหน้าสู่ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน เพื่อให้เหลือขยะที่เป็นภาระต่อโลกให้น้อยที่สุด

อ้างอิง

ผลการตรวจสอบแบรนด์ (Brand Audit) จากขยะพลาสติกในประเทศไทย ปี 2562 (<https://www.greenpeace.org/thailand/publication/9441/thailand-brand-audit-2019/>)

Coca-Cola is world's biggest plastics polluter – again (<https://www.theguardian.com/news/datablog/2019/nov/09/coca-cola-world-biggest-plastics-polluter-again-datablog>)

CP and Coca-Cola among worst offenders for plastic pollution in Thailand based on Greenpeace report (<https://www.greenpeace.org/southeastasia/press/3213/cp-and-coca-cola-among-worst-offenders-for-plastic-pollution-in-thailand-based-on-greenpeace-report/>)

[Extended producer responsibility \(https://www.oecd.org/env/tools-evaluation/extendedproducerresponsibility.htm\)](https://www.oecd.org/env/tools-evaluation/extendedproducerresponsibility.htm)

[EPR: The good, the bad and the ugly \(https://www.wastedive.com/news/epr-good-bad-ugly/519582/\)](https://www.wastedive.com/news/epr-good-bad-ugly/519582/)

[History of EPR \(https://www.mmsk.ca/residents/history-epr/\)](https://www.mmsk.ca/residents/history-epr/)

[Plastic Atlas 2019 \(http://www.boell.de/plasticatlas\)](http://www.boell.de/plasticatlas)

[Stakeholder Views on Extended Producer Responsibility and the Circular Economy \(https://www.researchgate.net/publication/323139387_Stakeholder_Views_on_Extended_Producer_Responsibility_and_the_Circular_Economy\)](https://www.researchgate.net/publication/323139387_Stakeholder_Views_on_Extended_Producer_Responsibility_and_the_Circular_Economy)

[The Bottle Deposit Debate \(http://www.loc.org/shows/segments.html?programID=19-P13-00046&segmentID=2\)](http://www.loc.org/shows/segments.html?programID=19-P13-00046&segmentID=2)